

## Boekbesprekingen

[116.4 : 233.2 : 114.5 (492)]

J. Schelling : Stuifzandgronden. Uitvoerige Verslagen Bosbouwproefstation T.N.O., Wageningen. Band 2, Verslag Nr. 1, 1955.

Deze publicatie van het Bosbouwproefstation geeft een helder beeld van hetgeen thans bekend is over stuifzanden. Eerst wordt het ontstaan behandeld. Dan volgt een hoofdstuk over de vruchtbaarheid. Voor de gronden wordt een (voorlopige) classificatie ontworpen. Een beschouwing wordt gegeven over de waarde voor de bosbouw. Ten slotte worden aan de hand van 6 kaartbijlagen verschillende bijzonderheden gegeven over de bodemkartering.

Uit deze studie van Schelling blijkt duidelijk de grote betekenis van het humusgehalte voor deze gronden. Andere factoren die, zij het in mindere mate, de geschiktheid beïnvloeden, zijn de dikte van het stuifzanddek en de aard van de onderstoven ondergrond.

De colloïdale fractie in stuifzand is praktisch te verwaarlozen. Voor het vasthouden van plantenvoedingsstoffen en water is de grond dus vrijwel geheel aangewezen op het humusgehalte. Een gunstige omstandigheid is dat de boomwortels, zelfs bij tamelijk dikke stuifzandpakketten, vaak nog reiken tot in de onderstoven ondergrond. De rijkdom aan plantenvoedingsstoffen en water per volume-eenheid is gering, doch door deze diepe beworteling behoeven de totale beschikbare hoeveelheden niet minder te zijn dan in lemige bruine bosgronden. Tussen de verschillende stuifzandgronden bestaan op dit punt echter grote verschillen: zo bedraagt het fosfaatgehalte in de slechtste typen vaak niet meer dan 10% van die in de beste.

Het verband tussen de groei van de groveden en het humusgehalte wordt duidelijk aangetoond door een serie van 80 proefperken in Kootwijk.

Bij dit onderzoek werd bovendien de optimum dikte bepaald van het stuifzandpakket, voor stuifzanden op podsolprofiel zowel als op een C-laag. Hieruit blijkt dat het maximum van de gemiddelde hoogten van de bomen boven een C-laag eerder wordt bereikt dan boven podsolprofiel. Dit verschijnsel wordt toegeschreven aan het feit, dat het stuifzand direct boven het podsolprofiel meestal een hoger humusgehalte bezit, terwijl bovendien ook nog komt het gunstige effect van het periodiek wat hogere watergehalte door stagnatie op de moeilijker doorlatende podsol-ondergrond.

Uit vergelijkende waarnemingen van oudere plantsoenen van groveden met jongere, is verder gebleken dat de boniteit van het stuifzand aanmerkelijk vooruit kan gaan, in de onderzochte gevallen van een zeer lage IV tot zelfs een lage I. Deze verbetering van de grond wordt toegeschreven aan het ontstaan van een bospodsolprofiel, als gevolg van de begroeiing met groveden.

Wat de mogelijkheid van cultuuranaleg met andere Coniferen betreft, worden de beste typen stuifzand zeer geschikt geacht voor beplanting met douglas, doch ook de slechtere typen geven met deze houtsoort nog betere resultaten dan met groveden. Bovendien is bij douglas ook de geldelijke opbrengst per m<sup>3</sup> hoger. Lariks zal in verband met de hoge eisen die hij stelt aan de vochtvoorziening, alleen op de beste stuifzandgronden kunnen worden geplant. Oostenrijkse en Corsicaanse den zullen daarentegen waarschijnlijk op de betere zowel als op de slechtere gronden steeds een iets betere stamvorm vertonen dan groveden. In het algemeen kan dus worden gezegd, dat men bij de cultuuranaleg op stuifzandgronden zich niet behoeft te beperken tot de groveden.

R. Sewandono.

[ 8 ]

W. Boerhave Beekman : Hout in alle tijden V, Toegepast hout van thans ; Deventer, N.V. Uitgeverij A. E. Kluwer, 1955, 619 blz. geïll. f 47.50.

Men kan slechts bewondering hebben voor schrijver en uitgever, dat deel na deel van de serie „Hout in alle tijden” steeds weer verschijnt in dezelfde uitmuntende uitvoering en met het veelal unieke illustratiemateriaal. Ook dit deel, dat de chemische en mechanische houttechnologie behandelt, is uitstekend verzorgd en bevat zeer fraaie foto's.

